

**Чернівецький національний університет імені Юрія
Федьковича**

Філологічний факультет

кафедра зарубіжної літератури та теорії літератури

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Літературна фантастика й фентезі**

вибіркова

Мова навчання

українська

Розробник: Тичініна А. Р., асистент, к.ф.н., асистент кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури

Профайл викладача (-ів) http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=286

Контактний тел. (0372)58-48-87

E-mail: a.tychinina@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5716>

Консультації згідно з графіком консультацій

2023-2024 н.р.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Людська фантазія здатна не лише відтворювати побачені образи, але й продукувати нові креативні зразки, що, ґрунтуючись на нереалістичних уявленнях, проникають у мистецтво ще з прадавніх часів, позаяк «внутрішня форма» поняття фантастики засвідчує її «онтологічний зв'язок з феноменом уяви», виявляється «найбільш експлікованим видом уявного». Відображаючись попервах у міфології та фольклорі, фантастичне начало функціонувало як їхній конструктивний компонент. У гомерівському епосі, драматургії Евріпіда та Аристофана, «Метаморфозах» Овідія та апулеївському «Золотому ослі» фантастичні епізоди специфічно ферментували сюжетну канву тексту. У середньовічній релігійній літературі спостерігається переважно заміна фантастичного елемента поетики на містичний, тоді як у лицарсько-героїчній поетиці, а також героїчному епосі дійсність переплітається з вигадкою, набуваючи гіперболічно-гротескного характеру, тим самим наближаючись до фентезійної традиції. Нарешті, ренесансна література гармонійно суміщала реалістичний, фантастичний і містичний складники (Данте Аліґ'єрі), межуючи із «фантастичним реалізмом» Дж. Боккаччо, Ф. Рабле, М. де Сервантеса. В особливий спосіб містичні та фантастичні компоненти оприявнилися у комедіях та трагікомедіях В. Шекспіра. Сьогодні терміном «фантастика» прийнято називати такі художні твори, «де змальовано нереальні події, що видаються за реальні». Різновиди фантастичної літератури, чимдалі еволюціонуючи, стають дедалі затребуваними серед читачів, фантастика спроможна «впливати на мейнстрім», тому навіть сучасний постмодерний роман чи фільм рідко обходиться без фантастичного компонента.

Фантастична література, як правило, орієнтується саме на пошуки відповідей на питання, пов'язані з глобальними аспектами онтології та аксіології окремої людини і всієї цивілізації. Намагання фантастів реагувати на актуальні питання сучасності стимулювали регенерацію жанрових форм, які шляхом еволюції постачають нові креативні зразки. Літературна фантастика «обігрує копію, штучне або уявне дублювання, роздвоєння», отже, правомірно вести мову про початок ери гіперреальності як «світу симуляції». Виокремившись у специфічний різновид епосу, фантастика продовжує диференціюватися на ряд жанрів та метажанрів, серед яких, завперш, варто назвати наукову фантастику, ряд утопічних різновидів, літературний хорор, альтернативну історію, постапокаліпсис, кіберпанк, фентезі, що, у свою чергу мають свої жанрово-видові відгалуження.

Даний вибірковий курс окреслює еволюцію фантастики від текстового компонента до метажанру, що має розгалужену систему жанрів та видів. Студенти отримають можливість навчитися диференціювати фантастичні жанри, а також прочитати запропоновані зразки текстів фантастики й фентезі.

2. Мета навчальної дисципліни:

Метою даного курсу є прочитання знакових зразків літературної фантастики, опрацювання теоретичних й методологічних аспектів літературної фантастики й фентезі як метажанрів; характеристика їхньої видової й жанрової диференціації; опрацювання художніх текстів світової літератури – зразків утопії, антиутопії, наукової фантастики, апокаліптичної й постапокаліптичної літератури, хорору і літератури жахів, кіберпанку, а також епічного, героїчного, магічного, історичного, християнського, антропологічного, гумористичного фентезі; окреслення літературної фантастики в українській літературі.

3. Завдання:

- окреслити специфіку літературної фантастики;
- опрацювання теоретичних й методологічних аспектів літературної фантастики й фентезі як метажанрів;
- охарактеризувати видовий і жанровий поділ літературної фантастики й фентезі;
- простежити відмінності між фантастикою та фентезі, з'ясувати специфіку їхньої еволюційної послідовності;
- виокремити «фантастичні архетипи»;

- окреслити симулятивний хронотоп можливих світів у фантастичному дискурсі;
- з'ясувати специфіку персоносфери фантастики і фентезі;
- прочитання знакових зразків літературної фантастики;
- опрацювання літературних зразків утопії та антиутопії;
- опрацювання літературних зразків наукової фантастики;
- опрацювання зразків апокаліптичної й постапокаліптичної літератури;
- опрацювання літературних зразків хорору і літератури жахів;
- опрацювання літературних зразків кіберпанку і посткіберпанку;
- опрацювання літературних зразків епічного фентезі;
- опрацювання літературних зразків героїчного фентезі;
- опрацювання літературних зразків магічного фентезі;
- опрацювання літературних зразків історичного фентезі;
- опрацювання літературних зразків християнського й антропологічного фентезі;
- опрацювання літературних зразків гумористичного фентезі;
- опрацювання літературних зразків української літературної фантастики;
- розвиток уяви та креативності студентів.

6. Опис навчальної дисципліни

6.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна		1,3,5,7	3	90	30	30			30	0	залік
Заочна		1,3,5,7	3	90	8	8			74	0	залік

6.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. ЛІТЕРАТУРНА ФАНТАСТИКА												
Тема 1. Теоретичні й методологічні аспекти вивчення літературної фантастики. Фантастика як метажанр. Видова й жанрова диференціація літературної	3	1	1			1	3	0,3	0,3				2,4

фантастики.												
Тема 2. Утопія та антиутопія в літературі. Витоки утопії та антиутопії у філософії. Специфічні жанрові ознаки. Творчість Т. Мора («Утопія»); Т. Кампанелли («Місто сонця»); Р. Бредбері («451 градус за Фарангейтом»); Г. Веллса «Сучасна утопія», «Люди як боги»; Дж. Орвелла («1984», «Колгосп тварин»); О. Гакслі («Прекрасний новий світ», «Жовтий Кром», «Острів»); Е. Берджеса («Механічний апельсин»); Ф.К.Діка («Людина у високому замку»); С. Кінга («Довга прогулянка»); С. Коллінз («Голодні ігри»); К. Бое («Каллокаїн»); М. Етвуд («Розповідь служниці»); Дж. Даштера («Той, що біжить лабіринтом»)	3	1	1			1	3	0,3	0,4			2,3
Тема 3. Наукова фантастика. Специфічні жанрові ознаки. Ж. Верн – засновник наукової фантастики: «П'ять тижнів на повітряній кулі», «Подорож до центру Землі», «Двадцять тисяч льє під водою».	6	2	2			2	6	0,4	0,3			5,3

<p>Творчість Г. Веллса: «Машина часу», «Острів доктора Моро», «Невидимець», «Війна світів».</p> <p>Творчість К. Чапека («Війна з саламандрами», R.U.R.»); С. Лема («Повернення з зірок», «Катар», «Соляріс», «Мегабітна бомба», «Казки роботів», «Футурологічний конгрес»);</p> <p>А. Кларка («Пісні далекої землі», «Космічна одісея»);</p> <p>А. Азімова («Я, робот», «Кінець Вічності», «Фундація», «Подих смерті»); Р. Шеклі («Битва»);</p> <p>Р. Гайнлайна («Чужинець на чужій землі», «Колумб був бовдуром», «Уроборос (Усі ви зомбі)», «Ляльководи»);</p> <p>Р. Бредбері («Марсіанські хроніки», «Машинерія радості», «Месія»);</p> <p>Ф. Герберт («Дюна», «Месія Дюни», «Діти Дюни» та ін.);</p> <p>К. Саймака («Резервація гоблінів», «Місто», «Транзитна стація», «Час – найпростіша річ», «Всяке тіло – трава»); Ф.К.Діка («Затьмарення»,</p>														
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

«Чи мріють андроїди про електричних овець?», «Убік»).												
Тема 4. Апокаліптична й постапокаліптична література. Специфічні ознаки і жанрові різновиди. Етимологія та генеза апокаліптичних поглядів. М. Шеллі «Остання людина», Дж. Лондон «Багряна чума». Творчість Г. Веллса («Машина часу», «Війна світів»); Р. Желязни («Долина прокльонів»); С. Бенета («При ріках Вавилона»); В. Міллера («Кантика за Лейбовіцем»); П. Андерсона («Патруль часу»); Дж. Віндема («День триффідів»); К. Воннегута («Колиска для кішки», «Галапагос»); Р. Мерль («Мальвіль»); С. Кінга («Протистояння», «Туман»); Ж. Сарамагу («Сліпота»); Р. Метісона («Я — легенда»); М. Етвуд («Орикс і Деркач»).	6	2	2			2	6	0,3	0,4			5,3
Тема 5. Хорор і література жахів. Специфічні ознаки та жанрові	6	2	2			2	6	0,4	0,3			5,3

<p>різновиди. Генетичний зв'язок із готичним романом. Твори Бр. Стокера «Дракула» і Р. Л. Стівенсона «Химерна історія доктора Джекіла і містера Гайда», «Франкенштайн». Творчість Е.А. Пота А. Бірса. Г. Лавкрафт і С. Кінг – класики літератури жахів. Літературні здобутки Р. Блоха, А. Левіна, Р. Маккаммона, Е. Райс у жанрі літератури жахів.</p>											
<p>Тема 6. Літературний кіберпанк та посткіберпанк. Специфічні жанрові ознаки. Різновиди й модифікації кіберпанку. Маніфест кіберпанку в антології «Тіні в дзеркалах: кіберпанкова антологія». Знакові представники жанру: Б. Бетке «Кіберпанк»; В. Гібсон «Нейромант»; Б. Стерлінг «Штучна дитина», «Шизматриця»; М. Свонвік «Повільне життя», «Донька залізного дракона»; Н. Стівесон «Снігопад» Ел. Дрейк «Горизонти наших</p>	6	2	2			2	6	0, 3	0, 3		5,4

надій»												
Разом за змістовим модулем 1	30	10	10			10	30	2	2			26
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. ЛІТЕРАТУРА ФЕНТЕЗІ											
Тема 1. Теоретичні й методологічні аспекти вивчення літератури фентезі. Фентезі як метажанр. Видова й жанрова диференціація літератури фентезі.	6	2	2			2	6	0,75	0,75			4,5
Тема 2. Специфіка і жанрові різновиди епічного фентезі. Внесок Дж. Р. Р. Толкіна як літератора та науковця («Гобіт», «Володар Перснів», «Сильмариліон»). Творчість Р. Джордана («Колесо часу»); Р. Желязни «Хроніки Амбера»; Г. Кука «Хроніки Чорного загону»; А.Сапковського «Відьмак»; К. Паоліні «Ерагон».	9	3	3			3	9	0,75	0,75			7,5
Тема 3. Специфіка і жанрові різновиди героїчного фентезі. Творчість Р. Говарда («Конан. Варвар із Кімерії»); М. Муркока («Замріяне місто», «Амулет божевільного бога»); С. Кінга («Стрілець», «Темна вежа»);	9	3	3			3	9	0,75	0,75			7,5

Е. Гантер («Коти-вояки»); Лі Бардуго («Гриша», «Тінь та кістка», «Король шрамів», «Шістка воронів»); Р. Адамс («Небезпечні мандри»).												
Тема 4. Специфіка і жанрові різновиди магічного фентезі. Творчість Дж. К. Роулінг: серія романів про Гаррі Поттера, «Фантастичні звірі»	9	3	3			3	9	0,75	0,75			7,5
Тема 5. Специфіка і жанрові різновиди історичного фентезі. Творчість знакових представників жанру: М. Стюарт «Останнє чарівництво»; А. Сапковський «Сага про Рейневана»; Дж. Мартін «Пісня льоду і полум'я»; П. Андерсон «Зламаний меч»; Дж. Вулф «Воїн туману»; Т. Свонн «Латинська трилогія», «Трилогія Мінотавр»; Г.Г. Кей «Плавання до Сарантію», «Володар Імператорів».	9	3	3			3	9	0,75	0,75			7,5
Тема 6. Специфіка і жанрові різновиди християнського й антропологічного фентезі. Творчість К. С. Льюїса:	6	2	2			2	6	0,75	0,75			4,5

«Хроніки Нарнії», «Космічна трилогія», «Просто християнство». Творчість У. Ле Гуїн: «Чарівник Земномор'я», «Гробниці Антуану», «Останній берег», «Техану».												
Тема 7. Специфіка і жанрові різновиди гумористичного фентезі. Творчість Т. Пратчетта: «Колір магії», «Правда», «Право на чари», «Морт», «Химерне с'яво», цикл «Дискосвіт».	6	2	2			2	6	0,75	0,75			4,5
Тема 8. Українська літературна фантастика. Творчість В. Винниченка («Сонячна машина»); О.Бердника («Серце Всесвіту»); Ю. Щербака («Хроніка міста Ярополя», «Час...»); М. та С. Дяченків («Печера», «Дика енергія. Лана», «Ритуал»); В. Савченка («Під знаком цвіркуна»); В. Єшкілева («Тінь попередника»); Т. Антиповича («Хронос»); М. Кідрука («Бот»); Українська література фентезі. Творчість Г. Пагутяк	6	2	2			2	6	0,75	0,75			4,5

(«Королівство»); Д. Корній («Гонихмарник»).												
Разом за змістовим модулем 2	60	20	20			20	60	6	6			48
Усього годин:	90	30	30			30	90	8	8			74

6.2.3. Самостійна робота

№	Назва теми	год.
		д/ф
1.	Фантастичний компонент у світовій літературі (від Античності до Романтизму). Мотиви контакту та подорожування у «можливі світи».	3
2.	Хронотоп можливих, альтернативних, фікційних і паралельних світів (концепції Ж. Бодріяра, Ж. Дельоза, У. Еко). Характерні літературні моделі фантастичного часопростору. Персоносфера фантастичних метажанрів.	3
3.	Інтертекстуальні параметри літературної фантастики. Інтермедіальні складники у літературній фантастиці.	3
4.	Епічне фентезі. Прочитання тексту на вибір: Дж. Р. Р. Толкін («Гобіт», «Володар Перснів», «Сильмариліон»), Р. Джордан («Колесо часу»); Р. Желязни «Хроніки Амбера»; Г. Кук «Хроніки Чорного загону»; А. Сапковський «Відьмак»; К. Паоліні «Ерагон».	3
5.	Героїчне фентезі. Прочитання тексту на вибір: Р. Говард («Конан. Варвар із Кімерії»); М. Муркок («Замріяне місто», «Амулет божевільного бога»); С. Кінг («Стрілець», «Темна вежа»); Е. Гантер («Коти-вояки»); Лі Бардуго («Гриша», «Тінь та кістка», «Король шрамів», «Шістка воронів»); Р. Адамс («Небезпечні мандри»).	3
6.	Магічне фентезі. Прочитання на вибір тексту Дж. К. Роулінг (серія романів про Гаррі Поттера, «Фантастичні звірі»).	3
7.	Історичне фентезі. Прочитання тексту на вибір: М. Стюарт «Останнє чарівництво»; А. Сапковський «Сага про Рейневана»; Дж. Мартін «Пісня льоду і полум'я»; П. Андерсон «Зламаний меч»; Дж. Вулф «Воїн туману»; Т. Свонн «Латинська трилогія», «Трилогія Мінотавр»; Г.Г. Кей «Плавання до Сарантію», «Володар Імператорів».	3
8.	Християнське й антропологічне фентезі. Прочитання тексту на вибір: К. С. Льюїс «Хроніки Нарнії», «Космічна трилогія», «Просто християнство»; У. Ле Гуїн: «Чарівник Земномор'я», «Гробниці Антуану», «Останній берег», «Техану».	3
9.	Гумористичне фентезі. Прочитання тексту Т. Пратчетта на вибір: «Колір магії», «Правда», «Право на чари», «Морт», «Химерне сьайво», цикл «Дискосвіт».	3
10.	Українські зразки фантастики й фентезі. Прочитання тексту на вибір: В. Винниченка («Сонячна машина»); О. Бердника («Серце Всесвіту»); Ю. Щербака («Хроніка міста Ярополя», «Час...»); М. та С. Дяченків («Печера», «Дика енергія. Лана», «Ритуал»); В. Савченка («Під знаком цвіркуна»); В. Єшкілева («Тінь	3

	попередника»); Т. Антиповича («Хронос»); М. Кідрука («Бот»); Г. Пагутяк («Королівство»); Д. Корній («Гонимарник»).	
	Усього:	30

7. Система контролю та оцінювання

7.1. Види та форми контролю

Під час навчання проводиться написання модульних контрольних робіт. Наприкінці курсу – залік у письмовому вигляді.

Підсумковий контроль у формі заліку передбачає одержання студентом максимум 40 балів за залікову роботу.

7.2. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- студентські презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

7.3. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни впродовж семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (заліку).

Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за виконання модульної контрольної роботи. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів; за 2 модуль – 30 балів.

7.4. Критерії оцінювання модульної роботи (різномірні завдання).

Модульна робота складається з 30 завдань тестового формату (1 бал / правильна відповідь на 1 питання).

7.5. Критерії оцінювання залікової роботи

Залікова робота складається з 30 завдань тестового формату (1 бал / правильна відповідь на 1 питання) та творчого завдання, яке може бути виконане у одному із запропонованих форматів (за вибором студента) на основі одного чи кількох прочитаних художніх текстів: сиквел, пріквел, рімейк, фанфік, аргументативне есе, анімаційна презентація, комікс, бук-трейлер (10 балів).

10 балів: студент демонструє знайомство з прецедентними текстами доби, вдало використовує цитати з прочитаних текстів, правильно обирає формат розкриття рецептивного потенціалу твору; переконливо показує вміння аналізувати художній текст (змістові та формальні елементи); виявляє аналітичні здібності, здатність до самостійного, системного, логічного і послідовного мислення, мовно-стилістичну досконалість, креативність.

7-9 балів: тема творчої роботи в цілому розкрита, але мають місце окремі недоліки не принципового характеру; мають місце деякі неточності в аналізі твору, мовно-стилістичні огріхи, окремим частинам бракує аналітичного характеру.

4-6 балів: студент демонструє достатню обізнаність з матеріалом, однак роботі суттєво бракує систематичного аналізу й логічного та послідовного викладу. Робота містить невідповідності, основні положення обґрунтовані непереконливо.

1-3 балів: тема роботи нерозкрита, аналіз твору виконаний поверхнево, студент демонструє дезорієнтацію у термінології, недбале мовно-стилістичне оформлення. Якщо у

завданні виявлено порушення норм академічної доброчесності, воно не приймається взагалі та оцінюється у 0 балів.

7.6. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

7.7. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														Залік	Сума
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль № 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
4	4	5	5	4	4	4	5	5	4	4	4	4	4		

T1, T2 ... T 3 – теми змістових модулів.

7.8. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» у випадку, коли студент/ка пройшов/-ла курс неформальної освіти (тренінги; семінари / вебінари, освітні й практичні курси, літні / зимові школи, в тому числі он-лайн), тематика якого збігається з темою (темами) курсу «Література фантастики й фентезі», і має відповідний сертифікат, він/вона може представити результати засвоєних знань у вигляді презентації-доповіді. У разі успішної демонстрації, що доводить поглиблення і розширення теми / тем курсу, студент/ка може отримати від 1 до 4 балів, які будуть додані до оцінки відповідного модульного контролю.

8. Рекомендована література

8.1. Базова (основна)

1. Сабат Г. У лабіринтах утопії та антиутопії / Галина Сабат. - Дрогобич: Коло, 2002. - 160 с
2. Ситник Н. В. Фентезі, чарівна казка, наукова фантастика: типологічні подібності і відмінності. Жанри і жанрові процеси в історико-літературній перспективі. / за ред. О. Кеби. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2012. С.137–154
3. Стужук О. Художня фантастика як теоретична проблема. Слов'янська фантастика. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2012. С. 52–65.
4. Characters in Fictional Worlds: Understanding Imaginary Beings in Literature, Film, and Other Media / eds. J. Eder, F. Jannidis, R. Schneider. Berlin: Walter de Gruyter, 2010. 596 p.
5. Jackson R. Fantasy: The Literature of Subversion. London: Routledge, 2005. 211 p.
6. Suvin D. Metamorphoses of Science Fiction: On the Poetics and History of a Literary Genre / ed. G.Canavan, P.Lang, Oxford: Peter Lang, 2015. 466 p.

8.2. Допоміжна

1. Бойцун Л. Антична спадщина у фентезі. Київ : СПД Жовтий; Умань, 2009. 96 с.
2. Висоцька Н.О. Дж.Р.Р. Толкіен як інтерпретатор «Поєми про Беовульфу». Ренесансні студії. 2003. Вип. 9. С. 104–106.
3. Жаданова Т. В. Християнське фентезі у творчості К. С. Льюїса: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.04. Сімферополь, 2010. 20 с.
4. Канчура Є. Інтермедіальні аспекти фентезі: напрями дослідження // Інтермедіальні виміри літератури фентезі. Збірка матеріалів наукового семінару Центру з Дослідження Літератури Фентезі (20 квітня 2016 р.). Київ, 2016. С. 22–28.
5. Канчура Є. О. Інтертекстуальність як особливість жанру фентезі (на прикладі романів Террі Претчетта). Питання літературознавства. 2009. Вип. 77. С. 205–209.
6. Логвіненко Н. М. Українська фантастична проза в системі факультативних занять: метод. посіб. / Н. М. Логвіненко. - К. : Книга, 2012. - 228 с.
7. Манахов О. Фентезі як інтертекстуальний жанр епохи постмодернізму. Філологічні семінари. Вип. 18. Київ, 2015. С. 36–43.
8. Овчаренко Н. Стилістико-поетикальні елементи фентезі у нефентезійній прозі (на матеріалі роману М. Е. Етвуд «Серце вмирає останнім»). Інтермедіальні виміри літератури фентезі. Збірка матеріалів наукового семінару Центру з Дослідження Літератури Фентезі (20 квітня 2016 р.). Київ, 2016. С. 17–22.
9. Паранюк Д. В., Тичініна А. Р. Ван Гог як інтермедіальний фантазм (поетика однієї новели Кліффорда Саймака). Гуманітарний корпус. Вінниця, 2018. Вип. 22 : зб. наук. ст. з актуальних проблем філософії, культурології, психології, педагогіки та історії. С. 102–105.
10. Паранюк Д.В. Проблема взаємодії «паралельних світів» у романі Кліффорда Саймака «Все живе...». Науковий вісник Чернівецького університету. Чернівці, 2004. Вип. 214-215: Слов'янська філологія. С. 53–58.
11. Рязанцева Т., Канчура Є. Деякі особливості світовідчуття і стилістики бароко та їхні відлуння у фентезі доби постмодернізму. Витоки літератури фентезі. Поезія у контексті метажанру фентезі. Збірник матеріалів наукового семінару Центру з Дослідження Літератури Фентезі (17 листопада 2016, 21 квітня 2017). Київ, 2018. С. 28–33. 154.
12. Стужук О. І. Художня фантастика як метажанр (на матеріалі української літератури XIX–XX ст.): автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.06. Київ, 2006. 18 с.
13. Тичініна А. Інтермедіальність як маркер дихотомності ідіостилію Анджея Сапковського. Інтермедіальні виміри літератури фентезі. Збірка матеріалів наукового семінару Центру з Дослідження Літератури Фентезі (20 квітня 2016р.). Київ, 2016. С. 43–50.
14. Філоненко О. Магічний код: постугманістична трансформація (шекспірівський інтертекст у фільмі Джона Франкенхаймера «Острів доктора Моро») // Сучасні літературознавчі студії. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2013. Вип. 10. С. 438–452.
15. Червинская О. У истоков фэнтези: превращение апулеевского сюжета о Золотом осле в ремейке К. С. Льюиса «Пока мы лиц не обрели». Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філологія», 2017. Вип. 76. С. 45–49.
16. Юхимук Я. Подвійна інспірація: музика і фентезі (на матеріалі “Сильмариліона” Дж.Р.Р.Толкіна). Інтермедіальні виміри літератури фентезі. Збірка матеріалів наукового семінару Центру з Дослідження Літератури Фентезі (20 квітня 2016р.). Київ, 2016. С. 50–55.
17. Paranyuk Dan. Реверсія уявного: інтертекстуальність персоносфери як чинник жанрової метаморфності роману Кліффорда Саймака «Резервація гоблінів». ANADISS. Suceava, 2018. Issue 26 : Rhetoric and Discourse. P. 405–410.

9. Інформаційні ресурси

1. Goldschlager A., Eos A. Science Fiction & Fantasy: A Genre With Many Faces. 1997. URL: <https://www.sfsite.com/columns/amy26.htm>.
2. Paranyuk Dan, Tychinina Aliona. The Fantastic Shakespeare: Character's Passionary Confocality in the Aspect of Reception. Pytannia Literaturoznavstva. Чернівці, 2018. Вип. 98. С. 191–207. <https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/1032>
3. Stableford B. Science Fact and Science Fiction. New York: Routledge . 2006. 729 p. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=pH9sBgAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=ru#v=onepage&q&f=false>

4. Паранюк Д. В. Еволюція фантастики у метажанр фентезі: приклад Кліффорда Саймака. Дисс. на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук (доктора філософії) за спеціальністю 10.01.06 – Теорія літератури. – Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці, 2019.
https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1106/dis_Paraniuk.pdf?sequence=1&isAllowed=y
5. The Fantastic: A Structural Approach to a Literary Genre
https://books.google.com.ua/books?id=GkfzchghgcQC&redir_esc=y
6. Worldcon. The World Science Fiction Convention <https://www.worldcon.org/hugos.html>
7. SFHomeworld. <https://www.sfhomeworld.org>
8. Центр з дослідження літератури фентезі <http://www.ilnan.gov.ua/index.php/uk/naukovo-doslidni-tsentry-pry-instituti/tsentr-z-doslidzhennia-literatury-fentezi>